

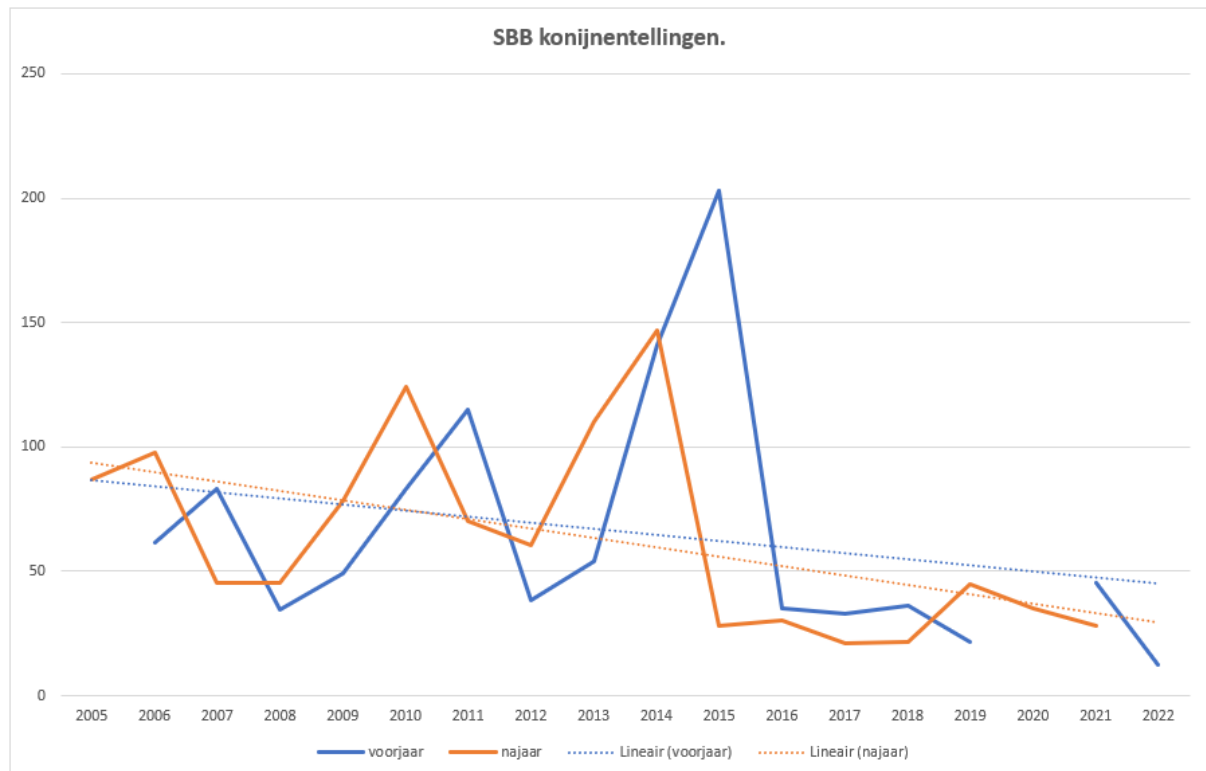
**Bericht van Wildbeheereenheid Terschelling,
t.b.v. Internetconsultatie mei/juni 2022 wildsoorten konijn en haas.**

Bericht per Brief aan ministerie t.a.v. de gezaghebbende weledelgestrengte en
zeer geachte mevr. Van der Wal,

Met dit schrijven willen wij u bedanken voor het feit dat u klaarblijkelijk ook zeer veel zorg draagt en uitdraagt
voor de wildsoorten genoemd op de nationale wildlijst.

Wij willen u bij deze wellicht ten overvloede aanreiken dat dit ook onze zorg voortdurend draagt en wij u
aanvullend willen informeren. Onder de Wnb dient een WBE het beheer van diersoorten te bevorderen
hetgeen ons echter door Staatsbosbeheer nagenoeg onmogelijk wordt gemaakt;

Konijn

Betreft het konijn op Terschelling; de recente historie geeft op Terschelling reden tot bezinning. Het afschot onder landelijke vrijstelling van konijnen is door moedwillig opgeroepen en gearrangeerde gerechtelijke verwickelingen in 2016 al stilgelegd in de duinen van Terschelling. Sinds het stilleggen van de jacht op konijnen is de konijnenpopulatie bij ons daar juist slechter dan ooit ontwikkeld. Negatieve ontwikkeling t.a.v. konijn geldt met name IN N2000 gebieden duinen Terschelling waar SBB een regie voert die onder compenserend beheer van de stikstofproblematiek negatief t.a.v. een bestendige konijnen populatie uitwerkt. Want Na ziekte perioden kan het konijn tegenwoordig niet meer snel herstellen omreden er nu grote grazers in die gebieden lopen en de oude gangenstelsels van honderden jaren her daardoor worden ingetrapt. Op diezelfde nu kaal geworden verschraalde vlakten en met de verdwenen dekking (begroeiing) van o.a. duindoorns in grijze duingebieden, zijnde ook de bekende goede konijnen biotopen, en de groten deels verdwenen rijke voedselgebieden door o.a. waterbuffering in omringend voedselgebied kan het konijn daar niet meer overdag veilig foerageren en zich er niet meer overdag verschuilen voor predatoren. Reproductie van konijnen is daardoor minimaal geworden. De veerkracht is eruit. Buiten N2000 gebied zien we het omgekeerde; op enkele schadegevoelige plaatsen zoals het dijklichaam, de primaire zee-kering, neemt het konijn juist toe en levert er problemen door het graven aan en in de dijk. Het konijn ontwikkelt daar vooral door de open gestorte gesteenten aan de dijkvoet en biedt aldaar ideale schuilplaatsen nabij goed voedselrijk gras. Het Wetterskip Fryslân lijdt daar schade die niet wordt erkent door gekleurde beleidsmakers binnen Provincie en SBB en soms zelfs door personen binnen het Wetterskip zelf omreden subjectieve anti jacht meningen. Subjectieve anti faunabeheer maatstaven signaleren wij ook bij en van SBB medewerkers en die leveren i.s.m. Provinciale ambtenaren geen bijdragen aan effectief stimulerend beheer t.a.v. konijnen maar zijn er slechts op gericht de

jacht in het algemeen stil te leggen hetgeen bij ons op Terschelling door hun is gelukt. Desalniettemin geven wij als WBE Terschelling en bewoners van het eiland de moed niet op en helpen SBB nog wel om de predatie op o.a. het konijn te verminderen door bijvoorbeeld de verwilderde katten te bestrijden. Helaas is SBB niet genegen de Wnb te volgen. Jacht en beheer op wildsoorten binnen Natuurgebieden ent zij slechts op haar intern beleid, mede gesteund door de Provincie, en daarmee schiet een integraal faunabeheer t.a.v. de wildsoorten e.a. en met name t.a.v. het konijn veel te kort. Men wil helemaal niet proactief beheren t.a.v. nu door u genoemde fauna en opereert meer in het kader van financiële belangen, beheersubsidies, en gewin uit toerisme als speerpunten. Faunabeheer t.a.v. wildsoorten waar wij als WBE voor zouden willen opkomen past daar niet meer bij en heeft geen prioriteit bij SBB en Provincie. Het systeem faalt want het wordt de WBE vooralsnog onmogelijk gemaakt het jachthouderschap in te vullen. SBB als Jachthouder wordt niet door overheden aangesproken. De zorg voor de wildlijst valt zo tussen de wal en het schip.

Haas

De hazenpopulatie gedijt op het eiland super goed. De predatie door Vos is op Terschelling niet aanwezig omdat er geen vossen zijn. Het haas is hier zo talrijk dat we een zorg hebben dat deze populatie zelfs bijdraagt aan de slechtere konijnenstand in duinen Terschelling wegens voedselstress en mogelijk uitwisseling van ziekten tussen de soorten onderling. SBB staat nog steeds geen regulerende jacht toe wegens haar eigen interne- en dientengevolge buitenwettelijke beleid..... Toch kan een deeltje van de hazenpopulatie jaarlijks nog bestendig steeds op dezelfde manier worden geschoten in de jachtperiode in nevenliggende polder alwaar SBB gelukkig nog geen zeggenschap heeft. De afschot cijfers op haas zijn de laatste jaren toegenomen en zeker bestendig.

Conclusie

Onze conclusie is dat uw zorg deels gerechtvaardigd is. Het voorgestelde jachtverbod niet productief kan zijn. De jacht methodiek uit recent verleden geen negatief effect kon hebben, met zekerheid sinds 2016, omdat de konijnen niet werden bejaagd door de op Terschelling door SBB in stand gehouden jachtverboden. De populaties eerder wegwijnen door contraproductief gebiedsbeheer t.a.v. deze soorten ingegeven o.a. en vnl. door de stikstof compenserende beheer strategieën die verlies voor konijn impliceren in het N2000 gebied.

Bestuur WBE Terschelling

Addendum;

Wildlijst handhaven !

Jacht op wildsoorten

Er mag volgens de Wet natuurbescherming op vijf wildsoorten (haas, konijn, wilde eend, houtduif, fazant) worden gejaagd. Dit is aan strenge voorwaarden verbonden. Een jager moet professioneel zijn opgeleid, en verschillende door de staat erkende theorie- en praktijkexamens succesvol hebben afgelegd. In de praktijk monitort de jager in zijn eigen jachtveld (minimaal 40 hectare) hoe de wildpopulaties zich ontwikkelen. Alleen bij een gezonde wildstand kan een deel duurzaam worden benut. M.a.w. een jager gaat zodanig te werk dat er voldoende dieren overblijven zodat er het volgende jachtseizoen weer kan worden gejaagd. Verstandig gebruik (wise use) van wat de natuur oplevert, noemen we dat.

Jagers zijn georganiseerd in Wildbeheereenheden (WBE's), waarbinnen afspraken worden gemaakt over bejaging van wildsoorten, veldtoezicht, wildtellingen, biotoopverbetering en de uitvoering van provinciale ontheffingen voor beheer en schadebestrijding, zoals bijvoorbeeld predatiebeheer vos ter bescherming weidevogels en het be- en verjagen van ganzen.

Motie Tweede Kamer

In de Tweede Kamer (in vorige samenstelling) is vorig jaar bij een debat over een volstrekt ander onderwerp een motie ingediend en met een krappe meerderheid aangenomen, die de regering verzoekt om **haas** en **konijn** van de wildlijst te schrappen. Dit omdat deze soorten als 'gevoelig' zijn aangemerkt op de Rode Lijst van Zoogdieren. De minister heeft deze motie ontraden en benadrukt dat er geen aanleiding is om vertrouwen en verantwoordelijkheid eenzijdig weg te nemen bij jagers. Wel heeft zij n.a.v. de motie opdracht gegeven aan de Wageningen Universiteit (WUR) om nader inzicht te bieden in de status van deze beide diersoorten. Daarnaast heeft de minister opdracht gegeven aan SOVON Vogelonderzoek Nederland om de eend, houtduif en fazant nader te beschouwen.

Kritiek op de gebruikte systematiek

Om tot een oordeel te komen over de staat van instandhouding van de haas en het konijn is door de WUR een systematiek en toetsingscriterium gebruikt van de Habitatrichtlijn, terwijl haas en konijn geen (bedreigde) habitatrichtlijnsoorten zijn. De Wet Natuurbescherming kent deze systematiek en toetsingscriterium niet en schrijft deze ook niet voor om tot een oordeel over de staat van instandhouding te komen. Sterker nog: de gekozen beoordelingssystematiek wijkt af van de in de wet opgenomen definitie en criteria van een staat van instandhouding en relevante jurisprudentie. Het door de WUR gebruikte toetsingscriterium is derhalve onjuist!

Andere conclusie

Vraagtekens kunnen worden gezet bij het feit dat de trend in de populatie ontwikkeling haas in het WUR onderzoeksrapport is gebaseerd op de uitkomsten van zichtwaarnemingen van vogeltellers, die niet gericht zijn op hazen maar primair op vogels. Een toevallig waargenomen haas is bijvangst, vaak ook nog in niet bejaagbare gebieden en overdag, terwijl hazen vooral in de schemer en donker actief zijn. Op grond van enkel deze 'toevallige' waarnemingen vergaande conclusies te trekken over een populatie afname van 61% sinds 1951, kan men dan ook grote vraagtekens zetten. Zeer opmerkelijk

ook, omdat in de jaren '50 nog helemaal niet systematisch werd geteld en ook nog geen sprake was van een Habitatrichtlijn.

Bij de duiding in het WUR rapport van de populatie ontwikkeling haas als '*zeer ongunstig*' kunnen op grond van bovenstaande grote vraagtekens worden geplaatst. De haas wordt in de 'Rode Lijst' weliswaar als '*gevoelig*' aangemerkt maar wordt nog altijd als '*algemeen voorkomende soort*' aangemerkt, waarvan het verspreidingsgebied en leefgebied als *gunstig* zijn te typeren, en waarvan de trend in de aantalsontwikkeling de afgelopen decennia *negatief* is, maar niet dusdanig dat op grond daarvan een jachtverbod noodzaak is. Zowel ecologisch als juridisch is daar geen aanleiding voor.

Dat konijnen het op verschillende plekken moeilijk hebben als gevolg van ziektes als myxomatose en VHD is bekend. Daar waar konijnenpopulaties onder druk staan wordt in de praktijk al langer niet op konijnen gejaagd. Overigens is het konijnenpopulaties eigen om ook zeer snel te herstellen, en daardoor schade aan te richten. In die zin is er geen noodzaak tot sluiting van de jacht en bij schade zou men dan moeten terugvallen op juridisch aanvechtbare ontheffingen.

Systematiek geeft vertekend beeld, ook bij vogels

Ook de door SOVON gehanteerde beoordelingsmethode is ten onrechte gebaseerd op de Habitatrichtlijn systematiek voor in dat kader beschermde diersoorten. De **houtduif**, **wilde eend** en **fazant** behoren daar niet toe, want het zijn algemeen voorkomende soorten. Ook hier levert deze bureaustudie een vertekend beeld op. Deze beoordelingsmethode houdt in dat het eindoordeel automatisch de minst gunstige uitkomst volgt van de parameters: verspreiding, populatie, leefgebied en toekomstperspectief. Dit zet de lezer al gauw op een verkeerd been

Zo is **bijvoorbeeld** het eindoordeel over de houtduif als broedvogel '*matig ongunstig*' (iets afnemende populatietrend), terwijl alle andere parameters (verspreiding, leefgebied en toekomstperspectief) op *gunstig* staan, en we spreken over 250.000 – 500.000 broedparen (bron: Vogelatlas SOVON) in ons land. Vanwege het mogelijk verminderd voedselaanbod en mildere winters blijven meer houtduiven in noordelijke streken overwinteren, hetgeen resulteert in een afname van het aantal overwinteraars in ons land. Vervolgens krijgt de houtduif als overwinteraar de kwalificatie '*zeer ongunstig*'. Terwijl er in ons land nog altijd 1.000.000 – 2.000.000 (bron: Vogelatlas SOVON) duiven overwinteren. Kortom, de houtduif is in ons land nog altijd een algemeen voorkomende vogelsoort, wordt geenszins bedreigd, maar krijgt op grond van de door SOVON gekozen systematiek het predicaat '*matig / zeer ongunstig*'.

Een soortgelijk vertekend beeld geeft de bespreking in het SOVON-rapport voor de wilde eend. Deze eenden blijven vanwege zachte winters meer in noordelijke streken overwinteren dan voorheen, maar dan spreken we nog altijd over 600.000 – 800.000 eenden. Hierin zouden aldus SOVON geen grote veranderingen te verwachten zijn waardoor SOVON het toekomstperspectief als '*zeer ongunstig*' kwalificeert. Het lijkt ineens dat de wilde eend al bijna tot de bedreigde soorten behoort. Terwijl daar in het geheel geen sprake van is. Volgens de recente 'Vogelatlas van Nederland' (SOVON 2019) behoort de wilde eend tot de talrijkste vogels in Nederland en is met 200.000 – 300.000 broedparen nog altijd een algemeen voorkomende soort.

De anti jacht lobby is principieel tegen iedere vorm van jacht c.q. het doden van dieren. Zij pleit bij Tweede Kamer fracties voor het afschaffen van de wildlijst, en daarmee de jacht. Een helaas telkens weer terugkerend en vooral onverstandig voorstel. Want het raakt direct het gehele georganiseerde faunabeheer en – beleid. Zo ook de in de wet genoemde Wildbeheereenheden. Deze kunnen worden gezien als de kurk waarop de georganiseerde jacht op drijft. Dit fijnmazige Nederland dekkende

netwerk van professioneel opgeleide jagers is ook het aanspreekpunt van de provincies voor het verlenen van ontheffingen voor beheer en schadebestrijding.

Wanneer het jagen op ondeugdelijke gronden wordt verboden, zullen jagers niet langer gemotiveerd zijn het door de KNJV geïnitieerde netwerk van WBE's in stand te houden en uitvoering te geven aan het tijdrovende predatiebeheer ter bescherming van weidevogels. Voor Friesland, waar jaarlijks nu 800 vossen worden geschoten, betekent dit de doodsteek voor de weidevogelbescherming. En is het Aanvalsplan grutto in Friesland gedoemd te mislukken. Dit alles baart grote zorg.